

Inváziós fafajaink magyarországi története III.

A zöld juhar

Korda Márton – egyetemi tanársegéd, SOE EMK NTVI

Az özönnövények által okozott természetvédelmi, gazdasági és humán-egészségügyi problémák jól ismertek, azokat a szakembereknek ma már nem kell bemutatni. Az elterjedtebb inváziós növényfajok sikerének biológiai háttere egyre jobban feltárt, az ellenük való védekezés módszertana egyre több faj esetében kidolgozott, sőt egyre több jogszabály igyekszik nemzeti és uniós szinten is a probléma egyes szegmenseit kezelni. A felismerés ellenére a Magyarországon is gondot okozó özönnövények hazai története jellemzően alulkutatott. A közelmúltban lezajlott elemzés fontosabb, illetve érdekesebb eredményeinek rövid összefoglalását kívánom az *Erdészeti Lapok* olvasói elé tájni cikksorozatunk keretében. A jobb olvashatóság érdekében az irodalmi hivatkozások szerepeltetésétől e helyütt eltekintek, de minden alább szerepeltetett állítás irodalmi forrása a *Tilia* folyóirat XIX. számában tételesen megtalálható.

Kezdetek

Az Észak-Amerikából származó zöld juhart az 1680-as évek végén hozták Európába. Magyarországi megjelenését *Simonkai Lajos* 1770-re teszi, de első irodalmi említéseként az 1807-ben megjelent *Magyar Fűvész Könyvet* jellelte meg (ahol „*Atorna jávor*” és „*Atornagonda*” nevekkel illették).

Valójában már 1802-ben szerepelt a pesti botanikus kert növényfajainak nyomtatásban megjelent jegyzékén. Bár ennél korábbi említését nem sikerült feltárni, de az a tény, hogy Diószegi és Fazekas felvették fűvészkönyvükbe, arra utal, hogy ekkor már elterjedtebb volt, mint ahogy azt a csekély irodalmi előzmény sugallja.

Már az 1800-as évek első évtizedében az ország számos parkjában és an-

golkertjében alkalmazták a kertészek, sőt 1827-ben megjelent a fajjal kapcsolatos első hirdetés is, mely „*nagyobb mennyiségben, és jókora nagyságban*” kínálta a fajt.

Az 1820-as években az erdészek is felfigyelnek rá

A kertészek által egyre inkább felkarolt fajra az erdészek is felfigyeltek. Az első jelentősebb erdészeti alkalmazására a mezőhegyesi ménes fásításánál került sor, melyről *Hubeny József* jelentetett meg pozitív hangvételű tudósítást. Beszámolójából kiderül, hogy a feladatban alapvető szerephez jutott a zöld juhar. Elsősorban a gyors növekedése és könnyű tenyészthetősége miatt dicsérték. Ekkortájt a ráckevei homokterületeken is megkezdték alkalmazá-

sát, és azt is tudni, hogy Károly főherceg (moson)magyaróvári uradalmának erdősávjaiiban is ültették. Az ezt követő közel négy évtizedben csak elvétve említik a zöld juhart, ekkor is leginkább kertészeti témában.

Az elterjedt díszfa elvadásának kezdetei

Az 1860-as 1870-es években a szakirodalmi említések alapján az erdészek leginkább élettani megfigyeléseket közölnek róla (pl. Selmezbányán *Fekete Lajos* a fagyok hatását vizsgálta), gyakorlati alkalmazásról nem írnak. Ugyanekkor a kertészeti szakirodalomból is szinte teljesen hiányzik a faj említése. Ez azzal magyarázható, hogy ekkor a köztereken már közönségesen alkalmazott fafaj volt, feltehetően ezért nem cikkeztek róla.

A kivadásáról tudósító első cikk 1867-ben jelent meg a gömöri Osgyánra vonatkozóan. Ez után tíz évvel, már a faj tömeges szaporodására, illetve ennek erdészeti szempontból negatív hatásaira utaló cikket olvashatunk. A kocsányos és a kocsánytalan tölgyek erdőművelési vonatkozásait tárgyaló cikkben a szerző, az alábbiakra hívja fel a figyelmet: „*Sokkal több elővigyázatot igényel azon állatok kezelése, melyekben [...] atorna-jávor (Acer negundo) sat. alnövényzet fordul elő, főleg ha a most említett fánemek öregebb példányokban is közbekevervők. Az ilyen állab vigyázatlan vagy igen gyors ritkítása okvetlenül maga után vonja ezen fánemek uralomra jutását; a gyakran jelentéktelen, silány alfa rendkívül gyorsan felvergődik, sőt az elnyomott, alig tengődő egyedek is felelevenednek, rövid idő alatt záródnak, s a tölgyvel való további felújítást teljesen lehetetlenné teszik.*”

A homokfásításban megkezdődik a nagyobb arányú ültetése

Az 1880-as évektől a homokfásításban megkezdődött a nagyobb arányú erdészeti hasznosítása. Ezt a földművelésügyi tárca is igyekezett elősegíteni és ingyen, illetve kedvezményesen osztották a csemetéket erre a célra. Ebben az időben országszerte az összes homokvidék-

A zöld juhar kibontakozó inváziója ártéren. Néhány év alatt teljes záródású állománnyá alakul

Zöld juhar erdősáv. Az ilyen inváziós góccok felszámolása fontos feladat

künnön megkezdtek erdészeti célú ültetését.

Ugyanekkor a faj kertészeti alkalmazása is töretlenül zajlik. Ennek mértékét jól példázza a *Kertészeti Lapokban* 1886-ban megjelent cikk egy mondata: „*parkjainkban annyira el van terjedve, hogy már egészen közönséges lett*”. Ezt támasztja alá az is, hogy az 1880-as évek második felében sorra jelennek meg a fajt kínáló hirdetések is.

A meghonosodott fafaj jelentősége kapcsán megoszlik az erdészek véleménye

Az első cikket, mely a faj meghonosodását tényként kijelenti, *Mágocsy-Dietz Sándor* írta 1890-ben. Ugyanekkor a faj értékével kapcsolatban kezd megoszlan a szakma véleménye.

Annak ellenére, hogy homokvidékeinken már évtizedek óta ültetik, a futóhomok kapcsán első igazi méltatása csak 1890-ben jelent meg *Illés Nándor* tollából a következők szerint: „*A zöld juhar nem részeseül kellő méltánylásban a homokon. A neki kedvező talajban [...] rendkívüli gyorsasággal növekedik. A gazdag lombhullás talajjavító faneműl ajánlja a zöld juhart. Fája elég kemény, és szép fehér színénél fogva butorfának is használható. Faszorba éppenséggel kitűnő. Töltelékül nem ajánlhatom eléggé ültetések közé, még azért is, mert nevelése igen könnyű.*”

Pécb Dezső 1894-ben a fentieknek több tekintetben is ellentmondó véleményét fogalmaz meg, de alkalmazását ő sem veti el: „*Fája nem sokat ér, műszaki célokra nem való, tűzifának is gyenge, kitűnő azonban papírgyártásra és házi szerszámok készítésére.*” Megjegyzi azt is, hogy „*a frissen szedett magból jóformán minden szem csíráképes*” [...] „*Már 6–7 éves korában jó magot terem*”. Ezzel mintegy össze-

foglalását adja a faj invázióját elősegítő legfontosabb tulajdonságainak.

Ettől kezdve a szakirodalomban közel egy évszázadon keresztül folyamatosan olvashatók a fajjal, annak értékével, illetve felhasználhatóságával kapcsolatos érvek és ellenérvek.

A folyók mentén is megkezdik alkalmazását, éles kritikák is megjelennek

A zöld juhar legjelentősebb károkozása napjainkban a folyók mentén tapasztalható, így fontos kérdés, hogy ezeken az élőhelyeken mikor kezdtek meg alkalmazását. Erre vonatkozó első említés a századfordulón jelent meg, és a dusnoki erdőmesternek, *Cubai Antalnak* tulajdonítható. A „*kiváló fafajként*” említett zöld juharral a Duna menti erdőkben tett kísérletet, mellyel kapcsolatban csak pozitívumokról számolt be. Egy évtizeddel később már Gemencen is alkalmazták.

Az erdészeti jelentőségével, illetve fájának minőségével kapcsolatos első, kifejezetten éles kritikát *Kiss Ferenc* 1901-ben megjelent cikkében olvashatjuk: „*Egyesek szeretik a homokon tenyészteni azért, hogy magról könnyen nevelhető, igen jól fogamzik, sárgászöld lombozattal kellemes benyomást tesz a szemlélőre a kinézésre kevésé rokonszenves ákácok sokaságában, alatta sokkal kellemesebb a járás, puhább talajtakarója miatt. Előbbi előnyeinek kívül azonban mit sem lehet felhozni mellette.*” Hátrányai között megemlíti, hogy szépen csak olyan talajon nő, ami a tölgy számára is kitűnően megfelel, s a számfának nem alkalmas, tűzifaként pedig még a nyárfát is alulmúlja.

A fajt pártoló és javasló írások a fenti ellenhangok dacára jócskán többségben vannak, leginkább az Alföld fásítása kapcsán. Az ekkor tapasztalható elterjedtségét jól jel-

lemzi a botanikus *Simonkai Lajos*: „*Manap teljesen meghonosodott, úgy hogy már az újabbkori kevert erdőkbe is belevegyül. Szinte versenytársa az ákáczfának*”.

A faj jelentőségéről a kertészek véleménye sem egységes. Az alkalmazásáról tudósító cikkek között olykor kritikák is felbukkannak, így pl. a *Kertészeti Lapokban* 1912-ben. Az úmenti fásítás kapcsán így fogalmaz a szerző: „*nagyon elterjedt fa, de bizony kevésbé érdemes faj. [...] Az utak mentén a közlekedésre valószínűs veszedelem jelentenek [a] korhadó öregebb fák, mert a gyengébb vihar is hamar elbánnik velük.*”

Az 1920-as évektől szakmai viták keresztüzében folytatódik a homokon való alkalmazása, és az megkezdődik a sziken is

Az 1920-as években a már „hagyományosnak” tekinthető homokfásítási felhasználása folytatódott, de ezzel kapcsolatban továbbra sincs egyetértés a szakmában. Ugyanekkor jelenik meg a faj a szikfásítási kísérletekben, mellyel kapcsolatban hamar kialakulnak a szakmai viták. Sziki alkalmazása már az 1920-as évek legelején felmerült, de legbehatóbban *Magyar Pál* foglalkozott a kérdéssel, rendszeresen publikálva a szikfásítással kapcsolatos eredményeit.

1926-ban még a legígéretesebb fafajok között tárgyalta, annak ellenére, hogy gyomfának tartotta, de úgy gondolta, hogy a termőhely javítására megfelelő lesz. 1929-re azonban már olyan eredményei születtek, melyek fényében a faj szikeseken való mellőzését javasolta a következők szerint: „*Mintbogy tehat csak ott fejlődik jól, ahol más értékeesebb fajok is s mivel azokkal szemben semmi tekintetben nem bír előnnyel, a szikes fásításnál ezek szerint egyáltalán*

Zöld juhar és gyalogakác által előzönlött kocsányos tölgy felújítás

nem jöhet többé tekintetbe.” Ezt a szakma minden bizonnyal elfogadta, ugyanis az 1930-as évekre az alföldfásítási témában megjelent cikkek döntő többsége már meg sem említi.

Mindeközben a kertészek is egyre több kritikát fogalmaznak meg vele szemben. Ezek közül talán a legérdekesebb a *Kertészeti Lapok*ban jelent meg, miszerint „Bár igen gyors növésű, koronája annyira szabálytalan és nem is díszes, hogy egyes vidékeken lompos juharnak is nevezik méltán. Nem a legjobb sorfa.” De tarka levelű fajtáit továbbra is ajánlják.

Megkezdődik az ártereken való nagyarányú erdészeti alkalmazása

A második világháború után az erdőgazdálkodás mikéntjét is alapvetően meghatározó tervgazdálkodás témánkkal kapcsolatos legfontosabb törekvése az erdőterület növelése, és a gyorsan növekvő fafajok elterjesztése volt. Ez utóbbi elvárás elsősorban a hullámtereken való nyártelepítésben öltött testet, de ösztönzőleg hatott több – mára invázióssá vált – idegenhonos fafaj elterjesztésére is.

A születő három-, illetve ötéves tervek elvárásainak megfelelően az erdészeti szakirodalom az 1940-es évek végétől az 1990-es évekig mindenekelőtt az ártéri termőhelyek erdősítése kapcsán tárgyalta a fajt. Erre az időszakra jellemző az is, hogy a szovjet minták kényszerű utánzása, illetve a tervek által erőltetett fásítási és erdősítési előírások miatt, gyakran a korábbi tapasztalatokat figyelmen kívül hagyva, újra előkerültek a fafaj olyan hasznosításai, melyeket korábban már elvetettek.

Jól példázza a fentieket, ha összevetjük *Torday Ervin Erdőgazdasági alapismeretek* címmel 1948-ban megjelent tankönyvét az egy évvel később megjelenő erdőművelési utasítással, melyet már az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központ adott ki.

Míg az első a zöld juhart „másodrendű, erdősítésre nem alkalmas díszfalként!” tárgyalta, addig a második ennél lényegesen több szerepet szánt neki. Ültetését, egyebek mellett, elsősorban ártereken irányozzák elő, kiemelten a „kanadainyárasokba” „bézagtöltő fának” alkalmazva. Egy fél mondatból azért nyilvánvaló, hogy továbbra is alárendelt szerepet játszik a faj: A „kanadai nyár” „Nem szereti, ha talaja erősen füves, nem szellős, ezért kell alatta második szintet, ha más nincs: zöldjuhart telepíteni.”

Koltay György 1949-ben megjelenő cikke hűen tükrözi a fentieket. Véleménye szerint az ötéves erdősítési terv keretében, hazánk erdősültségének emelését hullámterein erdősítésével eredményesen szolgálhatjuk. Megítélése szerint hullámterein 20%-a erdőszületlen és „csak savanyú füveket és teljesen értéktelen gázt terem”.

A termőhelyi adottságokra hivatkozva a szóban forgó területek erdősítésének főfafajául elsősorban a fehér fűzet és az amerikai kőrist jelöli meg, míg a második lombkoronaszintet zöld juharból tartja kialakíthatónak. Témánk szempontjából fontos megjegyzése, hogy „Csemetét rendszerint eleget emelhetünk a természetes újulatokból.” Bár már korábbi cikkek is utaltak a faj spontán felújulására, mégis Koltay írása az első melyből, egyértelműen a természetes újulat tömeges megjelenésére következtethetünk.

E fenti néhány írás tehát jól példázza a zöld juhar hirtelen felfutását, de emellett érdemes arra is figyelni, hogy az irodalmi előzményekkel ellentétben alkalmazását elsősorban ártéri termőhelyekre javasolják. Ez azt a feltételezést erősíti, mely szerint a publikációk által körvonalazottnál lényegesen nagyobb arányban volt már korábban is jelen a folyóink mentén. Ugyancsak erre a következtetésre juthatunk a tömegesen jelen lévő újulat említéséből is. Bár az ártéri termőhelyeken betöltött szerepének korábbi mértéke nem ismert, de feltételezhető, hogy az ártereken való tömeges elterjedésének, illetve elterjesztésének első jelentősebb lépései erre az időszakra tehetőek. Ezt a későbbiekben számos közlemény alátámasztja, melyek tanúsága szerint az 1960-as évek végére a fentiek szerint lényegében az összes jelentősebb folyónk mentén megkezdődött a telepítése. Azonban az is egyértelműen kitűnik, hogy a zöld juharnak az ártéren sosem szánták értéktároló szerepet, szinte kizárólag alsó lombkoronaszint kialakítására, illetve töltelékállományként alkalmazták.

Az 1940-es évek végétől egyre gyakrabban jelenik meg az erdősávokban is.

A háttérben a zöld juhar frontszerűen terjedő spontán állománya egy ártéri mocsárréten

Babos Imre ezzel kapcsolatban országos léptékű tervet készített, mely szerint a zöld juharból mintegy 10 millió csemetére lesz szükség az erdősávrendszer létrehozásához. Hozzá hasonlóan *Vlaszaty Ödön* is nagy hangsúllyal tárgyalja ugyanebben a témában, de velük szemben *Lády Géza* alárendelt szerepet szán neki.

Megjelenik az amerikai fehérmedvelepke

A faj történetének ezen a pontján érdemes visszautalni egy, a második világháború alatt bekövetkezett eseményre, amikor is az amerikai fehérmedvelepke (*Hyphantria cunea*) behurcolták Magyarországra. Az első példányokat 1940-ben fogták.

Ez azért kiemelkedő esemény, mert az egyik leginkább kedvelt tápnövénye a zöld juhar. Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a lepkefaj érzékeny károkat okozhat a gyümölcskertészetben. Erre való tekintettel, a faj rohamos terjedésének gátlása érdekében, számos szerző a zöld juhar ültetésének mellőzésére szólít fel. A faj alkalmazásának teljes elvetése nem következett be, a visszatesés az erdőn kívüli fásításokat érintette, mivel elsősorban ezek érintkezhetnek gyümölcsösökkel. Ezt a törekvést számos cikk igazolja, melyek a lepkére hivatkozva a faj mellőzését javasolják, sőt a helyi ipar miniszterhelyettesének 1952-es utasításában a díszfaként való alkalmazását meg is tiltotta, és a meglévő állományok cseréjét is előírta.

Ezzel szemben a „klasszikus” erdészeti felhasználás kapcsán szó sem volt mellőzésről. Az ártereken tapasztalható egyre nagyobb jelentőség mellett ismét felbukkantak a szikesek a faj hasznosításával érintett termőhelyek között. Nincs ez másképp a homokkal sem. Így tehát az évtizedekkel azelőtt született kutatási eredményeket figyelmen

kívül hagyva, a faj alkalmazása sziken és homokon is megkezdte reneszánszát. Ennek megfelelően az 1950-es évek közepén szerte az Alföldön, az ártérről, a tőzegen és a homokon keresztül a szikig széles körben alkalmazták, de javasolták a Kisalföldre és a dombvidékeinkre is.

A fajjal kapcsolatban továbbra is jelentős ellentétek voltak tapasztalhatók. Érdeemes megemlíteni, hogy az 1950-es évek közepén az egyetemi oktatásban (jegyzetekben, illetve az oktatók által írt cikkekben) inkább a faj ültetését pártoló nézetek jelentek meg.

Egyre több kritika illeti tömeges alkalmazását, de az továbbra is folyik

Bár a faj ültetésével kapcsolatban egyértelműen jelen voltak az ellenhangok, de minden bizonnyal az alkalmazását pártolók tábora volt népesebb. Erre utal, hogy a szaporítása és alkalmazása egyre nagyobb mértékű volt, sőt minden bizonnyal jócskán túllépte az észszerű léptéket.

Ezzel kapcsolatban elsőként *Káldy József* fogalmaz meg kritikát 1954-ben, aki az indokolatlan mértékű szaporítás mellett a túlzott ütemű erdősítéseket is kritikával illette. Ez utóbbit leginkább azért, mert gyakran nem állt rendelkezésre a megfelelő szaporítóanyag, így – a kötelezően teljesítendő tervek miatt – azt ültették, ami éppen rendelkezésre állt. Ezzel magyarázza pl. azt, hogy ártéren a töltelékállományokban túl sok a zöld juhar. Néhány évvel később már Magyar Pál is „indokolatlan mértékű felkarolásáról” ír, és Koltay György is megemlíti, hogy „sokszor kelmetlen gyomfaként jelentkezik”.

A fajjal szemben az első, kifejezetten természetvédelmi szempontú ellenérv először 1955. október 26-án, Balatonfüreden a Balaton környékének

fásításával kapcsolatban megrendezett ankéton hangzott el. Itt a Város- és Községgazdálkodási Minisztérium képviselőjében részt vevő *Szabó József* főagronómus az idegenhonos fajok (köztük a zöld juhar) telepítése ellen érvelt, többek között azzal, hogy „a balatoni táj, mint földrajzi, florisztikai és növényföldrajzi fogalom, feltétlenül súlyos kötelezettségeket és kívánalmakat ró a szakemberekre és szinte jóvátehetetlen hiba volna a tájjelleg és tájbűség meghamisítása”.

Az 1970-es évekre erdészeti jelentősége megszűnik

1963-ban jelent meg *Danszky István* szerkesztésében a hazai erdőgazdasági tájakat részletesen tárgyaló 6 kötetes mű, amelyet később a „Danszky-féle zöld könyvek” néven emlegettek. Ezek egyértelműen alátámasztják a faj jelentőségének drasztikus visszaszorulását, hisz a célállományokban már csak néhány esetben szerepel.

Az 1960-as évek végétől sorra jelennek meg az olyan írások, melyek egyértelműen a faj erdészeti szempontú negatív megítélését, teljes jelentőségvesztését támasztják alá. Így pl. a *Danszky István* által szerkesztett, 1972-ben megjelent *Erdőművelésben* már a fajra vonatkozó érdemi információt nem talál. 1976-ban a *Botanikai Közleményekben* már azt olvashatjuk, hogy „veszedelmes gyomnövényé” vált. Az 1980-as években a zöld juhar erdészeti hasznosításával kapcsolatban számottevő publikáció már nem jelent meg.

Az 1990-es évektől egyre nagyobb hangsúlyt kap a természetvédelmi károkozása

A rendszerváltást követően a zöld juharral kapcsolatban szinte kizárólag természetvédelmi vonatkozású, illetve a faj által okozott gazdasági problémákat tárgyaló írásokat olvashatunk. A fentebb tárgyalt ismeretében nem meglepő, hogy ezek többsége a ligeterdők vonatkozásában jelent meg a nagyobb folyóink mentéről.

Az ekkortájt a fajról alkotott véleményét jól jellemzi az őt tárgyaló cik-

kek jelzői, így pl.: „nemkívánatos”, „nagy gondot jelent”, illetve „igen súlyos” biológiai és gazdasági problémát okozó faj stb. Ekkoriban az ellene való fellépéssel kapcsolatban szkeptikusak az érintett szakmák képviselői. Többek között így nyilatkoznak róla: „Mai ismereteink alapján ezekkel szemben védtelenek vagyunk, ebbe azonban nem nyugodhatunk bele”, illetve „teljesen megszabadulni tőlük ma már aligha lehet” stb. Néhány évvel később, már optimistább véleményekkel is találkozhatunk, így pl. a Gemencen dolgozó Kövesi Sándor így vélekedett 2002-ben: „A tájidegen zöldjuhar, a gyalogakác, az amerikai kőrís az elsőszámú közellenség, de elbánnunk velük.”

A ligeterdők mellett számos egyéb élőhely érintettségére is fény derül, melyek között különösen veszélyeztetettek az ártéri gyepek, de károkozását említik a homoki tölgyesekből is, és városi környezetben is gyakran elvadul.

„Átalakító inváziós faj”

2004-ben jelent meg a hazai neofitonok inváziós szempontú besorolása, mely szerint a zöld juhar átalakító inváziós faj, ez természetvédelmi szempontból a legkedvezőtlenebb. Ugyanekkor jelent meg a fajról *Udvardy László* természetvédelmi célú monográfiája is.

Az ezredforduló utáni években már az irtását sürgető, illetve az ezzel kapcsolatos kísérleteket bemutató írások jelennek meg, erdővédelmi és természetvédelmi jelentőséget egyaránt tulajdonítva ennek. Így például *Czeglédi István* a hullámtéri erdőkben terjedő inváziós fasszárúak kapcsán kijelenti, hogy „visszaszorításuk a közeljövő egyik fontos erdészeti feladata”.

A 2000-es évek közepétől már a kertész szakma is egyre inkább elhatárolódik a faj alkalmazásától. Ezt egyfelől a gyomosításával indokolják, de az ellenérvek között az inváziós mivolta is szerepel. A problémák orvoslására *Orlóci László* előremutató javaslatot tesz, miszerint „porzós fajtáit ültessük inkább”.

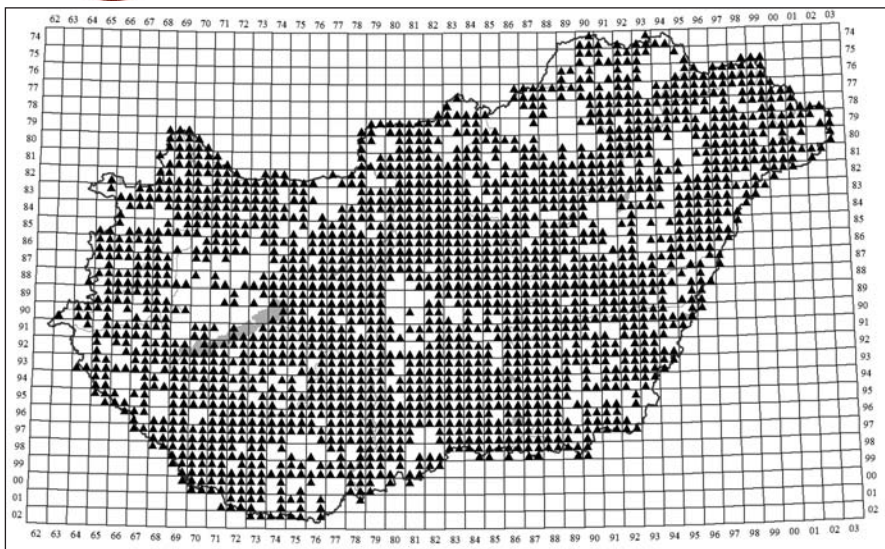
2008-ban az *Erdészeti Lapokban* *Csiszár Ágnes* foglalta össze a faj történetével kapcsolatos fontosabb eseményeket.

A 2000-es évek végétől jogszabályok is korlátozzák alkalmazását

A 2000-es évek végén több jogszabály is megjelent, melyek a faj inváziós státuszát rögzítik, és az ellene való küz-

Zöld juhar és amerikai kőrís második lombkoronaszint egy puhafás ligeterdőben

A zöld juhar aktuális előfordulása hazánkban (Forrás: Magyarország Flóratérképezési Adatbázisa, SOE Növénytani és Természetvédelmi Intézet, Sopron)

delmet elősegítik. A sorban elsőként a 269/2007. (X. 18.) Kormányrendelet jelent meg, mely a Natura 2000 gyep-területeken írja elő a faj visszaszorításának szükségességét.

Egy évvel később a 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet a fás szárú növények védelméről című jogszabály jelent meg, mely kötelezi a faj előfordulásával érintett ingatlan használóját, hogy az inváziós fás szárú növények

továbbterjedését megakadályozza. A jogszabályt 2012-ben jelentősen szigorították, melynek értelmében már nem lehet alkalmazni, elpusztult egyedeket mással kell pótolni. (A jogszabály hatálya az erdőkre nem terjed ki.)

2009-ben inváziós mivolta már törvényi rangon is kimondásra került, amikor az erdőtörvény, illetve annak végrehajtási rendelete az intenzíven terjedő fajok közé sorolta.

Ugyanebben az évben fontos esemény, hogy az erdészeti és vadgazdálkodási szakképzések tankönyveként megjelent Nagy Csaba Erdészeti növénytan című könyve, amelyben a szerző felhívja a figyelmet a faj veszélyeire, így innentől kezdve ez a közép-szintű szakképzés tananyagában is megjelent.

Egyre gyakrabban jelennek meg az irtásáról tudósító cikkek

A 2010-es évektől számos közlemény jelent meg, melyek az érintett szakmák gyakorlati erőfeszítéseiről, illetve tapasztalatairól szólnak a faj irtásával kapcsolatban, a természetvédelem és az erdőgazdálkodók részéről egyaránt. Ennek természetvédelmi indokoltságát igazolja egy 2017-ben készült felmérés is, melynek tanulsága szerint hazánk védett, illetve Natura 2000 területein a legtöbb gondot okozó inváziós növényfajok között a zöld juhar a 7. helyen szerepel. A fentiek tehát arra világítanak rá, hogy az erdész és természetvédő szakmák, bár nem azonos okok által vezérelve, de egyaránt célul tűzték ki a zöld juhar visszaszorítását.

Fotók: Korda Márton

Elektromos terepjáró az erdőben!

HISUN VECTOR E1 4WD

UTV az erdőgazdálkodásban is!

Elektromos meghajtás, közúti közlekedésre is engedélyezett európai típusbizonyítvány, rendkívül alacsony üzemeltetési és fenntartási költségek, kiváló terepjáró képesség!

Alap technikai jellemzők

- ◆ 48 V elektromos meghajtás, váltóáramú tápfeszültség
- ◆ Teljesen automata, beépített töltő – 230 V
- ◆ 4x4-es meghajtás, differenciálzár
- ◆ Maximális sebesség 40 km/h
- ◆ Teherszállító kapacitás – 230 kg
- ◆ Vontatókapacitás – 275 kg

Használati jellemzők

- ◆ Nagy terhelhetőség
- ◆ Alacsony üzemeltetési költségek
- ◆ Tágas üzemeltetői tér – könnyű be- és kiszállás
- ◆ Egy feltöltéssel akár 80 km hatótávolság
- ◆ Karbantartást nem igénylő, nagy kapacitású akkumulátorok
- ◆ Beépített automata fedélzeti töltő
- ◆ Minimális karbantartást igényel, csendes üzemelés, környezetbarát technológia

Széria felszerelés: Csőről és ISO 50 vonószerkezet

Rendelhető tartozékok: Hótolólapát (1,52 m széles), kabin, munkafények

Forgalmazás: NRG CAR Kft.

Web: www.e-terepjaro.hu